

Lachen met de Meester

Uit het leven van Osho's secretaresse Anando.

“Ze had de eerste vrouwelijke Australische minister-president kunnen worden. Alles had ze kunnen doen, maar helaas: she lost the plot!” Dat zei de vertwijfelde moeder over haar begaafde en mooie dochter, toen deze in 1975 haar veelbelovende carrière opgaf om naar Pune te gaan. En het was nog wel zo goed begonnen:

Op dat moment studeerde Anando rechten aan de Universiteit van Melbourne. Waarom rechten? “Eigenlijk wilde ik architectuur studeren. Maar op de avond voordat ik me moest inschrijven kreeg ik ruzie met mijn vriend, die ook architectuur studeerde. Hij wilde in geen geval dat ik dat ook ging doen. Toen besloot ik iets anders te gaan studeren en tegelijkertijd ook een andere vriend te gaan zoeken. En zo vergeleek ik die jongens die architectuur wilden studeren met diegenen die rechten hadden gekozen, en die bevielen me gewoon beter... Ja, vaak komt mijn lichtzinnige kant naar boven”, vertelt Anando lachend.

Na de studie doorloopt ze haar stageperiode en wordt toegelaten als advocaat.

Maar dan is toch haar verlangen naar nieuwe avonturen weer groter dan het verlangen naar een steile carrière: begin jaren '70 trekt het haar naar swingend Londen, en ze doet een opleiding als ballerina aan de Martha Graham School of Dancing. Na het uitstapje in de danswereld keert ze toch weer spoedig terug in de zakenwereld. Ze wordt als juriste aangenomen bij Heymarket Publishing, een grote Engelse uitgeverij, vergelijkbaar met het Nederlandse VNU.

Daar brengt ze het tot plaatsvervangend bedrijfsleider voor alle bij Heymarket gepubliceerde tijdschriften, waaronder beroemde magazines als Management Today.

“Dat was leuk en ik verdiende een berg geld. In die tijd had het Parlement net een wet op gelijke kansen aangenomen. Het was absoluut ongebruikelijk dat een vrouw in zo'n pure mannenwereld zo'n positie innam. Daarom kwam mijn verhaal ook in de publiciteit. Maar het veroorzaakte ook steeds meer stress. Ik was pas negenentwintig jaar en ik liep gewoon tegen mijn grenzen aan. Maar op die manier kwam ik tot meditatie, en in Londen ontdekte ik Osho. Daarvoor had ik nog nooit iets over meditatie gehoord!

Ik kwam uit een heel conservatieve omgeving, waar het woord meditatie niet voorkwam. Zo begon ik dus met de Dynamische Meditatie. Met als gevolg, dat ik de brui gaf aan mijn zakencarrière en in 1975 naar India reisde. Ik verliet ook mijn man – ik was intussen getrouwd – en gaf mijn huis en mijn baan op om een beetje door de wereld te gaan trekken. En eerst eens twee weken bij Osho te zijn... dat was in elk geval mijn plan. Maar toen ben ik nooit meer weggegaan... (lacht). Op een keer, na zo'n vier of vijf jaar, besepte ik opeens: goeie genade, nu ben ik al vijf jaar hier! En kort daarna gingen we met Osho naar Amerika...”

Wat heb je in Pune gedaan?

In Pune heb ik vooral in de keuken gewerkt en dat soort dingen gedaan. Zoals veel anderen was ik ook een van Osho's media bij de avond darshans. En in Amerika op de Ranch werkte ik in bij de Huishoudelijke Afdeling. Tot uitkwam dat ik advocaat ben – en advocaten waren dringend nodig. Ook moest ik nog terug naar de universiteit om de benodigde kwalificaties voor de Verenigde Staten te halen. Daarna begon ik op de rechtsafdeling te werken. En toen...

Ik heb een keer in een van Osho's lezingen gehoord, dat er toen 400 juristen bezig waren?

Nee, we waren zo'n beetje met zijn dertigen, maar natuurlijk waren er ook nog heel veel mensen die ons met praktische zaken bijstonden. En daarna had ik het grote geluk dat ik bij de weinige begeleiders

kwam te horen, die met Osho op de zogenaamde World Tour gingen. En uiteindelijk keerden we dan hier naar Pune terug.

En hoe kwam het dat je toen zijn secretaresse werd?

Ik neem aan dat ik gewoon op de juiste tijd op de juiste plaats was. Het begon in India, nadat de USA hem eruitgegooid hadden. Ik was een paar dagen van tevoren vooruitgestuurd, om de juridische situatie van het grondgebied in Kulu Manali te testen, dat hem daar ter beschikking zou staan. Toen Osho in de vroege ochtend in Delhi aankwam, mocht ik als westerling het gebouw binnen om hem te begroeten, toen hij uit de douanecontrole kwam. Daarvandaan ging een lange gang naar de uitgang, waar zijn auto stond te wachten. Behalve ikzelf wachtten ook nog honderden journalisten en fotografen hem op. We moesten urenlang wachten,

en het was heet en plakkerig. Ik had een deal gesloten met de fotografen: Als Osho een paar seconden lang poseerde, zouden ze in ruil daarvoor een pad voor hem vrijmaken. Toen Osho met Nirvano verscheen, gingen de flitsen af als vuurwerk. Ik keek om en zag een ondoordringbare muur van mensen, een aantal stonden zelfs op tafels en stoelen die ze erbij gesleept hadden. Er was geen doorkomen aan. Ik begon te brullen dat ze plaats moesten maken, en begon ze met mijn ellebogen te bewerken. Osho legde zijn handen op mijn schouders en ik baande ons drieën een weg door de massa (ik achteruitlopend)! Nirvano en ik vochten als wilde dieren en ik sloeg naar alle kanten om me heen, Nirvano trok mensen aan hun haren en schouderde ze opzij. Het duurde een eeuwigheid, en ik bleef maar schelden en vloeken.

Toen Osho eindelijk de vrije ruimte betrad, wachtte ons een nog grotere mensenmassa, van Indiase sannyasins. Natuurlijk wilden die hem allemaal aanraken, en we konden de autodeur met de grootste mogelijke moeite open krijgen. Toen stelde Osho zich, niet te geloven, op bij de open deur en begroette elke persoon langzaam met zijn namasté, in een halve cirkel. Ik zette me schrap tegen de binnenkant van de deur, tegen de druk van de massa, want ik was wanhopig bang dat elk moment die deur over Osho heen zou dichtklappen. Maar hij bleef volkomen kalm. Vervolgens stapte hij in en reed weg. Achteraf voelde ik me vreselijk – nog nooit was ik zo dicht bij mijn meester geweest, en ik had niks beters weten te doen dan rond te vloeken en te brullen en om me heen te slaan als een viswijf. Ik dacht: “Nu is het met mijn carrière als sannyasin afgelopen!” Maar Osho leek er plezier in te hebben gehad. En nodigde me daarna weer uit in zijn kring van intimi. En toen Hasya, die Sheela als secretaresse was opgevolgd, op reis was – wat vaak voorkwam omdat we voortdurend op zoek waren naar nieuwe verblijfplaatsen en -landen voor Osho – werd mij verzocht om hem alle berichten en mededelingen over te brengen. In het begin was ik zo zenuwachtig, dat ik bij het zien van een aanvraag van een Nepalese minister om Osho in het geheim te mogen ontmoeten, in lachen uitbarstte. Ik dacht al dat dit dan het einde was van mijn korte tijd als Osho’s secretaresse, maar daarna begon Osho, elke keer als ik zijn kamer binnenkwam, te lachen. En dat was het begin van een fantastische relatie, die op lachen was gebaseerd.

Wat betekent het in praktische zin om Osho’s secretaresse te zijn?

Nu, in het begin betekende het dat ik (aan)vragen bij hem binnenbracht, en dan met zijn antwoord naar buiten kwam: en toen de groep die met hem samen de wereld rondreisde steeds kleiner werd, begon ik mij ook om zijn persoonlijke belangen te bekommeren.

Toen hij dan weer in Pune terug was, heb je daar van hem heel heldere instructies gekregen hoe het er verder zou gaan?

Zulke instructies kreeg Jayesh voornamelijk. Maar toen hij bijvoorbeeld in mei 1989 was opgehouden met spreken, moest ik Osho’s bericht voor de volle Buddha Hall voorlezen. Daarin beschreef hij uitvoerig hoe het in de toekomst verder zou gaan. Hij had me alles gedictreed, ik had meegeschreven en

las het in de Buddha Hall voor. Dat bevatte zijn complete ontwerp voor de toekomst, en het klonk allemaal zo onvoorstelbaar, dat iedereen steeds weer moest lachen.

Je kunt het op de video's die toen zijn opgenomen nog heel duidelijk zien: iedereen lachte toen hij verklaarde dat we van nu af aan een resort zouden zijn, en geen commune meer, waar iedereen van afhankelijk is. Iedereen zou komen en gaan, buiten zijn geld verdienen, en dan zo veel mogelijk tijd hier doorbrengen. En de mensen die hier blijven, zouden geen hiërarchie opbouwen, maar alleen maar de plek in stand houden. Daarna sprak hij van een wondermooie zwarte piramide met blauwe ramen die gebouwd moest worden, en van een heerlijk zwembad, een disco, tennisvelden en een cappucinobar. Op de video kun je horen hoe de mensen zich bijna kapot lachen, omdat het allemaal zo vergezocht klonk! Zijn plannen voor de verdere uitbreiding – die nieuwe gebouwen en het nieuwe auditorium – heeft hij later aan Jayesh opgedragen. En Jayesh heeft alles precies nauwkeurig uitgevoerd.

Osho had dus een heel concrete visie voor deze plek?

Ja, een heel heldere visie. De laatste negen maanden die hij nog in zijn lichaam was, heeft hij daar met al zijn krachten aan gewerkt. In april 1989 hield hij zijn laatste publieke lezing. Dat zou eigenlijk helemaal niet zijn laatste zijn. Hij was immers net aan een nieuwe serie begonnen. Nee, het zou helemaal niet zijn laatste lezing worden.

Maar aan het einde van deze lezing gebeurde er iets. Je kon het zien toen hij na de lezing naar zijn auto ging. Hij wankelde opeens een beetje. In ieder geval zei hij toen: "Er is vanavond iets met mij gebeurd, een bepaalde verbinding is in mij losgeraakt..." En hij zei: "Ik zal van nu af aan niet meer in het openbaar spreken." Dat kwam voor ons als een volledige verrassing, want hij was immers net aan die nieuwe serie begonnen. Dit alles gebeurde tamelijk

precies negen maanden voordat hij zijn lichaam verliet. En in die negen maanden heeft hij alles op poten gezet, het hele nieuwe resort. En pas heel veel later stuitte ik in een van zijn heel vroege yogaboeken uit de jaren zestig op de aanwijzing dat een verlicht mens negen maanden voor zijn dood een bepaalde loslating ervaart. Al naar gelang hoeveel tijd men in de baarmoeder geweest is – als dat acht maanden en drie weken was, dan ook acht maanden en drie weken voor ze sterven... ervaren ze dit loslaten.

En hij heeft in die laatste negen maanden als een gek gewerkt. Toen heeft hij alles veranderd en omgebouwd, kwamen de donkerrode en witte robes, waren er geen lezingen meer, de avondmeditatie van de White Robe Brotherhood, de Multiversity – dat alles ontstond in de laatste maanden, niets daarvan bestond eerder. Hij wist dus wat er kwam, en ik had er geen flauwe notie van. Alles wat we hier vandaag hebben, ontstond in die negen maanden. Ik geloof niet, dat de mensen dat beseffen...

En toen heeft hij jou alle aanwijzingen gedicteerd?

Ja. En veel heeft hij aan Jayesh opgedragen. Toen ontstond ook de Inner Circle.

Zo had hij toen alles voor de toekomst voorbereid, en voor de toekomstige groei van het werk.

Hoe zou jij je relatie tot Osho omschrijven?

Als Osho in de Buddha Hall zijn lezing hield, dan telde absoluut slechts de meester-discipel verhouding en verder niks. Maar in zijn kamer was hij de natuurlijkste en meest welgemanierde mens die men zich bedenken kan. Hij was zo geestig! Hij had een enorm gevoel voor humor, en we hadden voortdurend lol met elkaar en juttten elkaar op.

De omgang met hem was vederlicht en het was helemaal geen probleem om voor hem te zorgen. Ook wat mijn werk betreft, mijn werk als secretaresse, dat verliep helemaal zonder wrijving. Het was simpelweg heel anders dan in Buddha Hall.

In de alledaagse omgang met hem voelde je je dus helemaal ontspannen?

Absoluut! Omdat hij zo volkomen ongecompliceerd was. Ook lag het niet aan mij, maar alleen aan hem. Hij was immers helemaal natuurlijk... Ik weet nog hoe ik op een dag bij hem binnenkwam, en ik net in de greep was van een van mijn premenstruele crises, volledig neurotisch! Bovendien kwam ik ook nog te laat, en had geen tijd meer om eerst adem te halen, maar kwam gewoon zijn kamer binnengestormd... en hij alleen maar zei: "Hmm? Hoe is het met je, Anando?"

En ik barstte los: "Ach ik ben helemaal neurotisch en psychotisch en het gaat me totaal bescheten!" Toen zei hij alleen maar, en lachte erbij over zijn hele gezicht: "Dat is toch geweldig!" We hielden het niet meer van het lachen, en mijn crisis was als het ware weggewaaid! Zo eenvoudig en aangenaam... (lacht).

Bemoeide hij zich eigenlijk ook met de dagelijkse gang van zaken en om de zakelijke kant van de Ashram?

Nee, de dagelijkse gang van zaken liet hij over aan die mensen die hij daarmee belast had. Hij gaf zijn visie en zijn richtlijnen – de praktische uitwerking liet hij over aan die mensen die hij daarvoor had uitgezocht. Die moesten zich dan ook duidelijk om de alledaagse details bekommeren. Hij had absoluut vertrouwen in hen, en dit vertrouwen was ook onderdeel van zijn werk met deze mensen. Een goed voorbeeld daarvan is Sheela: Hij liet de mensen zo veel vrijheid, dat hun ego, als ze een dik ego hadden, zich werkelijk kon uitkristalliseren, en ze zo echt hun powertrip konden uitleven. En dan snappen ze het, of ze hangen zich op (lacht). Hij gaf ons elke vrijheid!

Kun je beschrijven hoe het je veranderd heeft, zo dicht bij hem te kunnen zijn?

Dat is heel moeilijk te beschrijven. Je merkt het pas jaren later – dat je veranderd bent. Ik was een heel slechte discipel. Ik was tamelijk oppervlakkig en wilde eigenlijk alles alleen maar aan hem overlaten. Onder het motto: "Hij zal het wel regelen! Het is genoeg om bij hem te zijn!" En dan verlaat hij als een bliksemslag bij heldere hemel plotseling zijn lichaam! Hopla, daar ging mij een lichtje op: "Nu kan ik beter gaan beginnen te mediteren!"

Wat zijn bijzondere herinneringen, die je aan Osho hebt?

Een gebeurtenis waar ik werkelijk wat van geleerd heb, gebeurde tijdens de World Tour. We waren Griekenland uitgegoid. De politie had Osho letterlijk uit zijn namiddagslaapje gehaald, en ze hadden hem naar het politiebureau gebracht en 's avonds naar het vliegveld van Kreta. En Osho droeg nog steeds de robe die hij aanhad op het moment van zijn arrestatie – waar in hij was gaan liggen. En zo waren we dan naar Athene gevlogen, toen naar Nice in Frankrijk, toen naar Zweden, en overal waar we ook aankwamen, werden we zwaarbewapend ontvangen. Er was iets wat we toen nog niet wisten: de Amerikaanse minister van Justitie, Edwin Meese, had bij Osho's uitzetting via het paspoortenbureau laten weten: dangerous to national security (gevaarlijk voor de nationale veiligheid). Wat de toenmalige omschrijving voor terroristen was. En zo werden we overal als zware misdadigers ontvangen, en moesten we onze paspoorten afgeven. Op een gegeven moment bevonden we ons in Londen. Toen hadden we al 36 uur vliegen achter de rug, en was onze piloot wettelijk verplicht om een nacht te rusten. Osho heeft zich niet één keer kunnen verkleden, en op Heathrow Airport stopten ze hem in een gevangenis met illegalen. Het stonk naar urine, kots en sigaretten en de WC was een glibberig akelig gat. Osho was altijd heel nauwkeurig als het om de zorg voor zijn lichaam ging. En als hij voor de lezing in één van zijn beeldschone robes uit zijn airconditioned Rolls Royce stapte, dan kon je ook denken: Alles is doodgemakkelijk als je verlicht bent! En hier in Londen werd hij na een nacht in dat smerige hol met een gevangenenbusje naar ons privévliegtuig gebracht, dat omringt is door zwaarbewapende bewa-

kers, en ze openen de getraliede achterdeur alsof ze een wild dier verwachten. En Osho verschijnt, na een eeuwigheid waarin hij niet heeft kunnen douchen of zich verkleden en stapt uit, ziet en begroet ons met zijn vertrouwde naaste, de geheven handen gevouwen – absoluut precies zo, alsof hij uit zijn eigen Rolls Royce stapte bij de avondlezing. Exact hetzelfde! Fris, elegant, liefelijk, liefdevol. Toen begreep ik: dat is het precies wat verlichting betekent, in ieder geval voor mij – onder alle omstandigheden zichzelf blijven, helemaal en alleen maar bij zichzelf te blijven.

Was je niet bang tussen al die zwaarbewapenden?

Nee. Bij Osho voelde je je immers absoluut veilig. Natuurlijk, in het begin vond ik het nog grappig en dacht: “Rustig aan jongens!” Maar na een paar keer, en het was in elk land weer hetzelfde, dan wordt het wel irritant, ja...

Door Ishu

© *Osho Times International, Duitse uitgave, 2008*

